For Best Result Download The Sankalya App From Playstore

Paper-4

(Social Study)

80 Marks

SECTION - A

➽ નીચેના પ્રશ્નોનાં માગ્યા મુજબ ઉત્તર આપો (કુલ 24 પ્રશ્નો હેતુલક્ષી છે) (દરેક ના એક ગુણ) (Marks - 24)

1. 'UNDP' નું પૂરું નામ શું છે ?
   A. માનવવિકાસ આયોગ
   B. સંયુક્ત રાષ્ટ્ર વિકાસ કાર્યક્રમ
   C. માનવવિકાસ આંક
   D. માનવવિકાસ અહેવાલ
2. ધર્માજ્ઞાઓ કોતરેલા સ્તંભલેખો કોણે બનાવડાવેલા ?
   A. સમ્રાટ અશોકે
   B. ચંદ્રગુપ્ત મૌર્યે
   C. સમ્રાટ સમુદ્રગુપ્તે
   D. સમ્રાટ કનિષ્ક
3. બાયોગેસના ઉત્પાદનના પદાર્થો સડવાથી કયો વાયુ ઉત્પન્ન થાય છે ?
   A. નાઇટ્રોજન B. કાર્બન ડાયોક્સાઇડ C. મિક D. મિથેન
4. યોગ્ય જોડકા જોડો.

1.	ઇ.સ. 1992	a. Charter of Rights
2.		b. Right to Help

5. નિયોજક કોને કહેવામાં આવે છે ?
6. ભારતનો સર્વપ્રથમ ઐતિહાસિક ગ્રંથ ક્યો છે ?
7. ખરું કે ખોટું જણાવો : ભાવઘટાડાથી બચત અને મૂડીના સર્જનમાં ઘટાડો થાય છે.
8. યુનેસ્કોએ ચાંપાનેરને કઈ સાલમાં વૈશ્વિક વારસાનાં સ્થળોમાં સમાવિષ્ટ કર્યું છે?
   A. ઇ. સ. 2000માં B. ઈ. સ. 2004માં C. ઈ. સ. 2010માં D. ઈ. સ.1998માં
9. પ્રાકૃતિક વારસો કોની ભેટ ગણાય છે ?
   A. સંસ્કૃતિની B. ધાર્મિક પરંપરાઓની C. કુદરતની D. ઋષિમુનિઓની
10. યોગ્ય જોડકા જોડો.

1.	દ્રવિડો	a. કર્ણભાર
2.	મહાકવિ ભાસ	b. મહિલા સશક્તીકરણ રાષ્ટ્રીય નીતિ
3.	હઠીસિંહનાં દેરાં	c. હિમાલય, સહ્યાદ્રિ, પૂર્વઘાટ
4.	જંગલપ્રકારની જમીન	d. અરવિંદ ઘોષ
5.	ઇ.સ. 2001	e. અમદાવાદ
6.		f. હિમાલય, સહ્યાદ્રિ, પૂર્વઘાટ

Answer key and solution of this paper set will be released on our YouTube Channel on 2nd February

11. યોગ્ય જોડકા જોડો.

1.	નેગ્રીટો	a. વડનગર
2.	સંગીત પારિજાત	b. ઓડિશા, પશ્ચિમ બંગાળ, તમિલનાડુના કિનારાના ભાગો
3.	શર્મિષ્ઠા તળાવ	c. પંડિત અહોબલ
4.	દલદલ કે પીટ પ્રકારની જમીન	d. મહિલા સશક્તીકરણ રાષ્ટ્રીય નીતિ
5.	ઇ.સ. 2002	e. હબસીઓ
6.		f. મહિલા સશક્તીકરણ વર્ષ

12. ભારતીય સંસ્કૃતિ કેવી છે?
A. વિશાળ અને વૈવિધ્યસભર
B. ધર્મપ્રધાન
C. ઉદાર
D. સંકુચિત

13. કૃષ્ણરાજસાગર યોજના કઈ નદી પરની યોજના છે?
A. તુંગભદ્રા B. કાવેરી C. કૃષ્ણા D. ગોદાવરી

14. ખરું કે ખોટું જણાવો : કાળી જમીનમાં લોહ, ચૂનો, પોટાશ, ઍલ્યુમિનિયમ અને મૅગ્નેશિયમ કાર્બોનેટનું પ્રમાણ વધુ હોય છે.

15. કેન્દ્રમાં સંસદના કયા ગૃહમાં કોઈપણ બેઠક અનામત રાખવામાં આવતી નથી?

16. ખરું કે ખોટું જણાવો : મકાઇનો પાક ડુંગરાળ વિસ્તારોમાં વધુ થાય છે.

17. યોગ્ય જોડકા જોડો.

1.	રાષ્ટ્રીય સંગ્રહાલય	નવી દિલ્લી
2.		કોલકાતા

18. કૌસમાથી યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી ખાલી જગ્યા પૂરો.ભારતમાં આશરે ..... જેટલા રજ્જુ માર્ગો છે. (100,200,300)

19. યોગ્ય જોડકા જોડો.

1.	આદિવાસીઓનું નૃત્ય	a. મેરાયો નૃત્ય
2.	સીદીઓનું નૃત્ય	b. ચાળો નૃત્ય
3.	બનાસકાંઠાના વાવ વિસ્તારનું નૃત્ય	c. પઢાર નૃત્ય
4.	સુરેન્દ્રનગર વિસ્તારનું નૃત્ય	d.કોળી નૃત્ય
5.		e. ધમાલ નૃત્ય

20. UNDP - 2015ના રિપોર્ટ મુજબ ભારતમાં ઈ. સ. 2011-12માં શહેરી ક્ષેત્રે ગરીબીનું પ્રમાણ કેટલા ટકા હતું ?
A. 13.7 B. 21.9 C. 18.6 D. 12.6

21. પર્યાવરણની સુરક્ષા માટે થયેલી સમજૂતીઓમાં કઈ એક સમજૂતીનો સમાવેશ થતો નથી ?
A. ઓઝોન સ્તરનું ગાબડું
B. પરમાણુ કચરાનો નિકાલ
C. જૈવિક વિવિધતાની જાળવણી
D. આવકની અસમાનતા દૂર કરવી

22. વિશ્વ-વ્યાપાર સંગઠનનાં ધ્યેયોમાં એક ધ્યેય ખોટો છે.
    A. વિદેશ વ્યાપારમાં દેશોના ઉદ્યોગોની સંરક્ષણ નીતિ દૂર કરવી.
    B. વિશ્વના દેશોના વ્યાપારના અવરોધો દૂર કરવા.
    C. મૂડીની મુક્ત હેરફેર માટે પ્રયાસો કરવા.
    D. વિદેશ વ્યાપારમાં આયાત-નિકાસ ઘટાડવા વેગ આપવો.
23. ખરું કે ખોટું જણાવો : હાલ ચિત્તો કુદરતી આવાસમાં માત્ર આફ્રિકા ખંડમાં જ જોવા મળે છે.
24. ભારતમાં જહાજ બાંધવાનાં મુખ્ય કેન્દ્રો કેટલા છે? તે ક્યાં આવેલાં છે?

SECTION - B

➽ પ્રશ્ન ક્રમાંક 25 થી 37 (13 પ્રશ્નો) માંથી કોઈપણ 9 (નવ) પ્રશ્નોના ટૂંકમાં ઉત્તર આપો (દરેકના બે ગુણ) (Marks - 18)

25. ટ્રાફિક સમસ્યા દૂર કરવાના ઉપાયો જણાવો.
26. ગ્રાહક કોને કહેવાય ?
27. ભારત સરકારે રાષ્ટ્રીય અન્ન સલામતી કાયદો ક્યારે, શા માટે પસાર કર્યો ?
28. ઉત્તર-પૂર્વ ભારતનાં રાજ્યોમાં ચાલતી બળવાખોરી વિશે માહિતી આપો.
29. ખાનગીકરણ એટલે શું?
30. એલ્યુમિનિયમ-ગાળણ ઉધોગ ક્યાં સ્થાપવામાં આવે છે? શા માટે?
31. સંકલ્પના લખો. 1) રાજ્યની માલિકીના જંગલો 2) ખાનગી જંગલો
32. સમખરીદશક્તિ (Purchasing Power Party) શું છે ?
33. ભારતની વિશેષતાઓ જણાવો.
34. સ્થાપત્યકલા એટલે શું?
35. કોણાર્કના સૂર્યમંદિર વિશે નોંધ લખો.
36. જળ સંસાધનોની જાળવણી માટેના ઉપાયો જણાવો.
37. આપણા અમૂલ્ય વારસાને જાળવવા માટે સરકારે કઈ જોગવાઈ કરી છે?

SECTION - C

➽ પ્રશ્ન ક્રમાંક 38 થી 46 (9 પ્રશ્નો) માંથી કોઈપણ 6 (છ) પ્રશ્નોના સવિસ્તાર ઉત્તર આપો (દરેકના ત્રણ ગુણ) (Marks - 18)

38. માનવવિકાસ એટલે શું? માનવવિકાસ થયો ક્યારે ગણાય?
39. વિશ્વ-શ્રમબજારની સવિસ્તર વિગત આપો.
40. તફાવત સમજાવો જાહેર ક્ષેત્ર અને ખાનગી ક્ષેત્ર
41. કયાં કારણોસર ભારતમાં કૃષિક્ષેત્રે પૂરતો વિકાસ સાધી શકાયો નથી?
42. સ્તંભલેખોનો પરિચય આપો.
43. વન્ય જીવોના સંરક્ષણ માટેની વિવિધ યોજનાઓ વર્ણવો.
44. ટૂંક નોંધ લખો:બાયોગેસ
45. ભાવવૃદ્ધિની મૂડીરોકાણ પર શી અસર થાય છે તે જણાવો.
46. સંગ્રહાલયોની જાળવણી વિશે માહિતી આપો.

SECTION - D

➽ પ્રશ્ન ક્રમાંક 47 થી 53 (7 પ્રશ્નો) માંથી કોઈપણ 4 પ્રશ્નોના મુદ્દાસર ઉત્તર આપો (દરેકના ચાર ગુણ) (Marks - 16)

SANKALYA

47. ભારતના રેખાંકિત નકશામાં નીચેની વિગતો આપેલા નકશામાં યોગ્ય સંજ્ઞાઓ વડે યોગ્ય સ્થાને દર્શાવો
1. **ખેતી પાક** - કોફી ઉત્પાદન કરતો એક પ્રદેશ 2. **ખેતી પાક** - કોકો ઉત્પાદન કરતો એક પ્રદેશ
3. **ખેતી પાક** - એરંડા-દીવેલા ઉત્પાદન કરતો એક પ્રદેશ 4. **ખેતી પાક** - ચા ઉત્પાદન કરતો એક પ્રદેશ
:

48. લઘુમતીઓ માટે સમાન તકના સંદર્ભમાં બંધારણમાં કઈ જોગવાઈઓ કરવામાં આવી છે ?

49. વિકાસશીલ અર્થતંત્રનાં લક્ષણો જણાવો.

50. ભારતના રેખાંકિત નકશામાં નીચેની વિગતો આપેલા નકશામાં યોગ્ય સંજ્ઞાઓ વડે યોગ્ય સ્થાને દર્શાવો
1. ગીર - **રાષ્ટ્રીય ઉદ્યાન** 2. તાડોબા - **રાષ્ટ્રીય ઉદ્યાન** 3. એત્તુંરનાગરમ - **અભ્યારણ્ય** 4. વેદાનથાંગલ - **અભ્યારણ્ય**

51. ગુજરાતની ગુફાઓ વિશે ચર્ચા કરો.

52. ગુજરાતના આદિવાસી નૃત્યો વિશેની માહિતી આપો.

53. ખનીજ સંરક્ષણના ઉપાયો જણાવો.

SECTION - E

➽ તમને આપેલા ભારતના રેખાંકિત નકશામાં નીચેના ચાર સ્થળો યોગ્ય સ્થાને દર્શાવો (Marks - 4)

54. નકશામાં દર્શાવો : નોકરેક અભ્યારણ્ય

55. નકશામાં દર્શાવો : કોસી બહુહેતુક યોજના

56. નકશામાં દર્શાવો : રાતી કે લાલ જમીન: કર્ણાટક, તમિલનાડુ

57. નકશામાં દર્શાવો : શેરડી ઉત્પાદિત પ્રદેશ

★★★

SANKALYA